

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-152.2021.04>

УДК 378.147:81'243

Слабко В. М., Бліновська Р. І.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

У статті окреслено основні завдання щодо формування іншомовної професійної компетентності фахівців морської галузі, які визначено, зважаючи на світові зміни у галузі освіти, що передбачають підготовку фахівця, який здатен творчо мислити, самостійно вирішувати проблемні ситуації, а також розвиватися впродовж усього життя. Зазначено, що майбутній фахівець морської галузі має ефективно функціонувати в умовах полікультурного суспільства, використовуючи свої теоретичні знання на практиці.

Проаналізовано наукові погляди вітчизняних і зарубіжних вчених на проблему міжкультурної комунікації у контексті мовної освіти та визначено, що нині існує об'єктивна потреба суспільства у фахівцях зі знанням іноземної мови, які використовують її як засіб комунікації з представниками різних культур і народів, обмінюючись досвідом із колегами з інших країн.

Надано тлумачення поняття "іншомовна професійна компетентність", яке розуміють як сукупність знань про рідну та іншомовні культури, уміння і навички розуміти й адекватно використовувати в мові міжкультурну лексику, коректно застосовувати знання про культуру носіїв мови у професійно спрямованих ситуаціях на морі.

Запропоновано практикум з формування професійної іншомовної компетентності студентів морських спеціальностей, за допомогою якого здобувачі освіти навчатимуться використовувати знання іноземної мови у професійних ситуаціях, правильно поводити себе у різних комунікативних обставинах. Практикум реалізується у межах інтегративного підходу, що оснований на соціокультурному, комунікативно-діяльнісному, когнітивному і компетентнісному підходах.

Вказано, що в результаті вивчення практикуму в курсантів спостерігалася позитивна динаміка щодо готовності до міжкультурної взаємодії, а також збільшення коефіцієнта розвитку умінь монологічного мовлення із застосуванням міжкультурної лексики.

Ключові слова: *іншомовна професійна компетентність, фахівці морської галузі, практикум.*

Сучасний світ переживає епоху глобальних трансформацій, які вимагають кардинальних змін в освітній парадигмі, що характеризується процесами глобалізації, морська індустрія функціонує як складна, взаємозалежна система. Цей контекст зумовлює зростання вимог до професійних компетентностей судноводіїв, серед яких володіння іноземною мовою посідає ключове місце, оскільки є універсальним інструментом комунікації у морському середовищі, що перетворює її з конкурентної переваги на обов'язкову умову для безпечної та ефективної діяльності. [2; 7]

Дослідженнями іншомовної професійної комунікації опікувалися провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, розглядаючи різні аспекти цієї проблематики, а

саме: професійно спрямованого підходу до навчання іноземних мов у немовному виші (В. Безлюдна, Т. Білошицька, А. Мільруд, Л. Морська, Л. Ніколаєва, О. Тарнопольський та ін.); особливості формування іншомовної професійної компетентності фахівців морської індустрії (С. Барсук, Р. Гришкова, В. Желясков, В. Золотавська, В. Клочко, Л. Ліпшиць, І. Литвиненко, У. Ляшенко, О. Монастирська, О. Сотер, О. Тирон, А. Юрженко та ін.); теоретико-методичні засади професійної іншомовної підготовки спеціалістів морської галузі (Б. Буркинський, С. Волошинов, О. Дендеренко, О. Гуренкова, В. Захарченко, С. Козак, А. Лещенко, М. Міюсов, І. Смирнова, В. Чимшир, І. Швецова та ін.); обґрунтовано доцільність використання засобів інтерактивних та цифрових технологій – Т. Бокоч, Д. Бухер (D. Booher), А. Воллворк (A. Wallwork), А. Гефнер (A. Geffner), О. Довгань, Л. Макаренко, С. Матвєєва, Дж. Мартін (J. Martin), Т. О'Брайен (T. O'Brien), А. Певсе, А. Тіме (A. Thieme) та ін

Наразі виникла необхідність у створенні освітньої ситуації у зв'язку з об'єктивною потребою суспільства у фахівцях зі знанням іноземної мови у професійно значущих цілях, які використовують мову як засіб комунікації з колегами – представниками різних культур і народів. Для задоволення цієї потреби необхідно реалізовувати у викладанні іноземної мови ідею про те, що мови мають вивчатися в нерозривній єдності зі світом і культурою народів, що розмовляють цими мовами. [1; 3-6; 8; 9; 10]

Повноцінне спілкування іноземною мовою передбачає як володіння іншомовним мовним матеріалом, так і знання специфічних понять, властивих конкретній людській спільності, володіння позамовними знаннями, пов'язаними із культурою і звичаями цієї спільності людей. При невиконанні цієї умови процес іншомовного спілкування супроводжується нерозумінням через часткову розбіжність між комунікативно-мовними спільнотами у сукупності знань про світ. Саме тому нами було розроблено практикум з навчання іноземних мов, до якого увійшов блок із культурологічних відомостей, які, на нашу думку, мали надати освітньому процесу цікавості з внутрішньою необхідністю процесу навчання.

Під іншомовною професійною компетентністю курсантів морських спеціальностей розуміємо сукупність знань про рідну та іншомовні культури, уміння і навички розуміти й адекватно використовувати в мові міжкультурну лексику, коректно застосовувати знання про культуру носіїв мови у професійно спрямованих ситуаціях на морі. Формування іншомовної компетентності у сфері професійної комунікації майбутніх фахівців морської галузі можливий лише за умови реалізації у самоосвітній діяльності спеціально розробленого Практикуму з іноземної мови.

Ця проблема не знайшла повного відображення у сучасних дослідженнях, де розглядають навчання діалогічного мовлення фахівців морської галузі (судноводії, механіки тощо) і пропонують як засіб досягнення цієї мети рольову гру в її різних варіантах: ділові ігри, основані на використанні динамічних ситуаційно-орієнтованих карт. Пропонуємо практикум щодо формування іншомовної професійної компетентності здобувачів морських спеціальностей, за допомогою якого навчання іноземної мови матиме професійне орієнтоване

спілкування.

Розроблений практикум щодо формування професійної іншомовної компетентності структурований відповідно до типових ситуацій професійного спілкування, зокрема *лексичний матеріал* (англомовні тексти, терміни, сленгові вирази), *послідовну роботу з іншомовними текстами* (предтекстовий (ознайомчий), текстовий (репродуктивний), післятекстовий) *самоосвітньої діяльності щодо організації навчання англійської мови* (практичні індивідуальні, групові та колективні заняття – центр мовного навчання, акція солідарності, форуми, мітинги, фестивалі, тижні іноземної мови, тематичні вечори, елективні курси навчання іноземної мови, гуртки, диспуту, екскурсії, олімпіади; самоосвітня діяльність курсантів – країнознавчі вікторини, конкурси перекладачів (технічного тексту, віршів), захист рефератів; комплекс вправ, спрямований на розвиток іншомовної компетентності, рольові ігри, творчі проекти – зустрічі із цікавими людьми (іноземцями), спектаклі (інсценування), складання кросвордів/чайнвордів, виконання пісень і декламація віршів іноземною мовою, створення презентацій та ін. автентичні аудіо- та відеоматеріали).

Практикум реалізується у межах *інтегративного* підходу, що орієнтується на соціокультурний; комунікативно-діяльнісний, особистісно-орієнтований; когнітивний і компетентнісний підходи та ґрунтується на таких принципах навчання як: *загальнодидактичних* (особистісно-орієнтованої спрямованості навчання; свідомості; активності, наочності, доступності та послідовності, побудова навчання як творчого процесу; діяльнісний характер навчання іноземної мови; спрямованість навчання на формування автономії здобувача освіти у навчальній/самоосвітній діяльності); *спрямованості навчання, відтворення «феномена середовища»*, що вивчається.

Однією із форм самоосвітньої діяльності з іноземної мови визначаємо *«центр мовного навчання»* як культурно-освітній простір, що передбачає навчання, виховання, розвиток, організацію життя курсантів у контексті культури та самоосвітньої діяльності з іноземної мови, спрямованої на підготовку курсантів до іншомовного міжкультурного спілкування у сфері професійної діяльності.

Аналіз цілей та умов взаємодії фахівців морської галузі у сфері суднової діяльності дав змогу виявити міжкультурно-комунікативні мовні ситуації.

1. Порт відплиття (Port of departure (підготовка судна до відплиття) (Preparation of the vessel for the departure):

- зустріч із корабельним агентом (Meeting with the ship's agent);
- розмова курсанта–практиканта з капітаном судна (Cadet's conversation with the Master of vessel);
- бесіда двох викладачів, які навчають курсантів (Conversation between two maritime instructors);
- бесіда двох випускників закладів морського спрямування (Conversation between two graduates of maritime institutions);
- бесіда двох курсантів ЗВО морської галузі (Conversation between two cadets of a maritime higher education institution);

- бесіда двох курсантів–судноводіїв (Conversation between two deck cadets)
- телефонна розмова зі своїм зарубіжним колегою (Telephone talk with a foreign colleague);
- оформлення морського протесту (Issuance of a sea protest).
- у нотаріуса (At the Notary's);
- розвантаження (Discharging)

2. У рейсі (Underway\At sea) (надзвичайні ситуації на борту судна) (Onboard emergencies):

- радіотелефонний обмін з приводу надзвичайної ситуації (Radiotelephone communication regarding an emergency situation);
- термінові радіотелефонні повідомлення (Urgent radiotelephone messages);

3. Порт призначення (Port of destination) (професійна діяльність судноводіїв в іноземному порту і на борту судна; звільнення на берег) (Professional duties of deck officers in a foreign port & onboard the vessel; shore leave):

- прибуття карантинного лікаря порту (Arrival of the port health officer);
- прибуття імміграційного офіцера (Arrival of the immigration officer);
- прибуття митного інспектора (Arrival of the customs officer);
- прибуття суднового агента (Arrival of the vessel's agent);
- розміщення замовлення в береговій ремонтній майстерні або судноверфі (Placing an order with a shore-based repair workshop or shipyard);
- несподівана зустріч зі своїм зарубіжним колегою (Unexpected meeting with your foreign colleague);
- звільнення на берег (Shore leave).

Відбір автентичних текстів як засобів формування професійної іншомовної компетентності курсантів морських спеціальностей має певні критерії, а саме: автентичності; культурологічної цінності та країнознавчої специфіки; комунікативної спрямованості; доступності; інформативної значущості й новизни; професійної спрямованості; пізнавальності; варіативності; естетико-виховної цінності. З цією метою застосовуємо художні тексти, журнальні та газетні статті, а також різну інформацію міжкультурного характеру, отриману з інтернет-ресурсів із використанням міжкультурно-комунікативних мовних ситуацій в галузі професійно орієнтованого навчання фахівців морської галузі.

Необхідність застосування автентичних текстів для формування професійної іншомовної компетентності курсантів морських спеціальностей надала змогу виокремити певні *етапи роботи з автентичними текстами*:

– **Передтекстовий** – передбачає ознайомлення з темою, створення мотивації, введення міжкультурної лексики та диференціації мовних одиниць та мовних зразків. Для цього етапу характерний розвиток наступних *умінь*: уміння застосовувати знання рідної мови та рідної культури для виявлення міжкультурної лексики; розвивати словниковий запас при побудові висловлювання на основі опор (ключових слів, зразків) та без опор; прогнозувати зміст тексту, запам'ятовувати окремі мовні зразки.

– **Текстовий** (репродуктивний) – передбачає використання різних прийомів

вилучення міжкультурної інформації та трансформацій структурного та мовного матеріалу тексту. Ознайомлення з текстом передбачає розвиток наступних *умінь*: знаходити та розуміти міжкультурну лексику; користуватися лінгвокраїнознавчим довідником для виявлення тематичного міжкультурного тезаурусу та аналізу його представленості у смислових аспектах міжкультурного характеру та мовних кодах; вміння визначати подібність та відмінність у вербальній та невербальній поведінці носіїв іноземної та рідної мов.

– *Післятекстовий* (дослідницький) – орієнтований на виявлення як основних елементів змісту тексту, так і з'ясування деталей визначення ступеня розуміння змісту прочитаного з метою усунення міжкультурних стереотипів. Зазначений етап передбачає розвиток наступної *групи умінь*: вміння рецептивного характеру, спрямовані на вилучення найбільш значущої інформації, на розуміння змісту прочитаного / почутого; когнітивні вміння (вибір, спостереження, антиципація, аналіз, порівняння прочитаного/почутого матеріалу); вміння репродуктивного характеру (відтворення змісту матеріалу в стислому вигляді з опорою або без неї; застосування міжкультурних знань у власних висловлюваннях; їх розуміння у висловлюваннях інших; пояснення значення міжкультурної лексики та міжкультурних особливостей країни вивчається мови в монологічній мові на тему тексту; вміння мовного.

– *Творчий* (рефлексивно-оцінний) – спрямований на розвиток творчого мислення курсантів; навчання пошуку, аналізу міжкультурної інформації; вдосконалення логіки викладу міжкультурної інформації; виховання морально-етичних норм поведінки, культури мови. *Вміння* цього етапу: репродуктивні вміння: аналізувати, переказувати, образно уявляти, описувати міжкультурну інформацію, інтерпретувати прочитане / почуте; вміння продуктивного характеру: брати участь в обговоренні, висловлюватись як за змістом, так і формою; вміння варіювати отримані міжкультурні знання у своїй промові відповідно до комунікативних завдань; вміння розуміти вивчену міжкультурну лексику в новому контексті; співвідносити відомості про факти культури рідної країни та країни мови, що вивчається; вміння вибудовувати свою мовну / немовну поведінку відповідно до норм мовного етикету.

Відповідно до зазначених етапів роботи з іншомовними текстами вироблено структуру комплексу вправ, спрямованих на формування професійної іншомовної компетентності курсантів морських спеціальностей при навчанні англійської мови. У теорії методики викладання іноземної мови класифікація вправ проводилася на основі різних критеріїв: урахування процесів пам'яті, пізнання, осмислення та відтворення мовного матеріалу; розрізнення мови та мовлення; на основі етапів процесу оволодіння іншомовним мовленням тощо.

На базі цих теоретичних досліджень нами розроблено спеціальний комплекс вправ як однієї із форм самоосвітньої діяльності фахівців морських спеціальностей, який містить *принципи* розробки комплексу вправ: «від слухання до говоріння»; комунікативної спрямованості; паралельного вдосконалення мовної підготовки та розвитку міжкультурної компетентності в іншомовному

спілкуванні; діалогу культур та компаративності; систематичності та тематичності; урахування етапів розвитку міжкультурної компетенції, проблемної спрямованості; урахування вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти; когнітивності; усного випередження; навчання тощо.

На передтекстовому етапі застосовуються *комунікативно-імітаційному - тренувальні вправи*, спрямовані на розвиток міжкультурних комунікативних умінь та навичок, формування тематичного міжкультурного тезаурусу.

На текстовому етапі виконуються *репродуктивно-трансформаційному - пізнавальні вправи*, що сприяють розвитку пізнавального та міжкультурного світогляду з метою виявлення та аналізу тематичної лексики міжкультурного характеру.

На післятекстовому етапі слід використовувати *пізнавально-дослідні (пошукові)* вправи, які передбачають ретельний підхід до прочитаного тексту, виявлення основних та додаткових міжкультурних елементів змісту тексту з його підготовки до відтворення.

Для творчого етапу характерні *творчо-інтерактивні вправи*, що сприяють розумінню культурного різноманіття, запобіганню формування хибних стереотипів про країни вивчається мови і про свою країну, що передбачають зіставний аналіз автентичних текстів за заданою міжкультурною тематикою міжкультурної взаємодії

Вивчення матеріалу практикуму щодо формування професійної іншомовної компетентності курсантів морських спеціальностей має певну специфіку, що полягає у реалізації міжкультурно-комунікативних мовних ситуацій морської галузі, застосуванні автентичного матеріалу професійно спрямованої морської тематики, комплексу вправ, що реалізуються через комунікативні завдання.

Після вивчення практикуму у курсантів спостерігається позитивна динаміка щодо готовності до міжкультурної взаємодії. Рівень сформованості іншомовної компетентності зріс більше як на 28,3%, тоді як без вивчення практикуму від був близько 15,7%. Також зріс коефіцієнт розвитку умінь знаходити та розуміти у навчальному автентичному тексті міжкультурну лексику на 25,2% (на противагу 14,8%); коефіцієнт розвитку умінь монологічного мовлення із застосуванням іншомовної лексики на 27,5% (на противагу 18,5%); коефіцієнт розвитку умінь діалогічного мовлення з використанням у висловлюваннях міжкультурної лексики у середньому зріс на 17,6% (8,4%); коефіцієнт розвитку умінь застосування міжкультурних знань у ситуаціях міжкультурної професійної комунікації збільшився на 47,4% (27,6%).

Отже, підсумовуючи вищевикладене можемо зробити висновок, що впровадження в освітній процес практикуму із вивчення іноземних мов і культур сприяв не лише зростанню рівня сформованості професійної іншомовної компетентності, а вивчення іноземної мови стало не просто академічним завданням для майбутніх фахівців морської індустрії, а фундаментальною професійною необхідністю, що визначає їхню здатність до безпечної та ефективної навігації в умовах глобалізованого морського простору, що дає змогу

як для особистісного кар'єрного зростання, так і для забезпечення колективної безпеки на морі.

Використана література:

1. Бокоч Т. Впровадження інформаційних технологій у навчання іноземних мов для фахівців-лінгвістів: сучасні підходи та виклики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 72. Т. 1. С. 191-195. URL : <https://tinyurl.com/2n956hwa>. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-1-26>
2. Желясков В. Я. Підготовка майбутніх судноводіїв до професійної комунікативної взаємодії у вищих морських навчальних закладах: теорія і практика : монографія. Запоріжжя : АА Тандем, 2020. 456 с.
3. Жуковська В. В. Застосування корпусних технологій у навчанні та вивченні іноземної мови. *Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури (за матеріалами онлайн-конференції, проведеної кафедрою міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики Навчально-наукового інституту іноземної філології)*. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. С. 39-59. URL : <https://tinyurl.com/959sf7yy>
4. Кремень В. Г., Спирін О. М. Роль Національної академії педагогічних наук України в цифровій трансформації освіти і науки. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2024. № 2. Т. 6. С. 1-10. URL : <https://tinyurl.com/2rsppv5c>.
5. Кудрявцева В. Ф., Швецова І. В. Стратегія вивчення стандартних фраз для спілкування у морі на заняттях із морської англійської мови. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ : Видавничий дім «Гельветика». 2019. Вип. 67. С. 139-143. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/27385>.
6. Кудрявцева В. Ф. Практика використання кейс-методу у вивченні англійської мови в морському навчальному закладі. *Педагогічний альманах : збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко та ін.* Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2012. Вип. 14. С. 169-175.
7. Ліпшиць Л. В. Іншомовна підготовка як складова професійної компетентності майбутніх фахівців морської індустрії. *Педагогічний альманах*. 2022. Вип. 52. С. 103-107.
8. Нагрибельна І. А. Методика формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців морської галузі в системі вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 34. Т. 4. С. 216-221.
9. Смелікова В. Б. Підготовка майбутніх судноводіїв до професійно-орієнтованого спілкування засобами кейс-технологій : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Херсонський державний ун-т. Херсон, 2017. 21 с.
10. Чиж С. Г. Проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців морської галузі. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 54 (2). С. 129-132. URL : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped>

References:

1. Bokoch T. (2024). Vprovadzhennia informatsiinykh tekhnolohii u navchannia inozemnykh mov dlia fakhivtsiv-linhvistiv: suchasni pidkhody ta vyklyky [Introduction of information technologies in foreign language teaching for linguists: modern approaches and challenges]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 72. T. 1. S. 191-195. URL : <https://tinyurl.com/2n956hwa>. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-1-26> [in Ukrainian].
2. Zheliaskov V. Ya. (2020). Pidhotovka maibutnykh sudnovodiiv do profesiinoi komunikativnoi vzaiemodii u vyshchykh morskykh navchalnykh zakladakh: teoriia i praktyka [Preparing future shipmasters for professional communicative interaction in higher maritime educational institutions: theory and practice] : monohrafiia. Zaporizhzhia : AA Tandem. 456 s. [in Ukrainian].
3. Zhukovska V. V. (2018). Zastosuvannia korpusnykh tekhnolohii u navchanni ta vyvchenni inozemnoi movy [Application of corpus technologies in teaching and learning a foreign language]. *Aktualni problemy suchasnoi linhvistyky ta metodyky vykladannia movy i literatury (za materialamy onlain-konferentsii, provedenoї kafedroiu mizhkulturnoi komunikatsii ta prykladnoi linhvistyky Navchalno-naukovoho instytutu inozemnoi filolohii)*. Zhytomyr : Vyd-vo ZhDU im. Ivana Franka. S. 39-59. URL : <https://tinyurl.com/959sf7yy> [in Ukrainian].
4. Kremen V. H., Spirin O. M. (2024). Rol Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy v tsyfrovii transformatsii osvity i nauky [The role of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine in the

- digital transformation of education and science]. *Visnyk Natsionalnoi akademii pedahohichnykh nauk Ukrainy*. № 2. T. 6. S. 1-10. URL : <https://tinyurl.com/2rsppv5c> [in Ukrainian].
5. Kudriavtseva V. F., Shvetsova I. V. (2019). Stratehiia vyvchennia standartnykh fraz dlia spilkuvannia u mori na zaniattiakh iz morskoi anhliiskoi movy. [A strategy for learning standard phrases for communication at sea in Maritime English classes]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriiia 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*. Kyiv : Vydavnychiy dim «Helvytyka». Vyp. 67. S. 139-143. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/27385> [in Ukrainian].
 6. Kudriavtseva V. F. (2012). Praktyka vykorystannia keis-metodu u vyvchenni anhliiskoi movy v morskomu navchalnomu zakladi [The practice of using the case method in learning English in a maritime educational institution]. *Pedahohichniy almanakh : zbirnyk naukovykh prats / redkol. V. V. Kuzmenko ta in. Kherson : KVNZ «Khersonska akademiia nepererвної osvity»*. Vyp. 14. S. 169-175 [in Ukrainian].
 7. Lipshyts L. V. (2022). Inshomovna pidhotovka yak skladova profesiinoi kompetentnosti maibutnykh fakhivtsiv morskoi industrii [Foreign language training as a component of the professional competence of future maritime industry specialists]. *Pedahohichniy almanakh*. Vyp. 52. S. 103-107 [in Ukrainian].
 8. Nahrybelna I. A. (2020). Metodyka formuvannia komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnykh fakhivtsiv morskoi haluzi v systemi vyshchoi osvity [Methodology for forming communicative competence of future maritime specialists in the higher education system]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp 34. T. 4. S. 216-221 [in Ukrainian].
 9. Smelikova V. B. (2017). Pidhotovka maibutnykh sudnovodiiv do profesiino-oriientovanoho spilkuvannia zasobamy keis-tekhnologii [Preparing future ship captains for professionally oriented communication using case technologies] : avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04 / Khersonskiy derzhavnyi un-t. Kherson 21 s. [in Ukrainian].
 10. Chyzh S. H. (2022). Problemy formuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnykh fakhivtsiv morskoi haluzi [Problems of forming foreign language communicative competence of future maritime industry specialists]. *Innovatsiina pedahohika*. Vyp. 54 (2). S. 129-132. URL : <http://nbuv.gov.ua/UJRN/innped> [in Ukrainian].

R. Blinovska, V. Slabko. Features of foreign language teaching for maritime industry specialists: practical aspect.

The article outlines the main tasks for the formation of foreign language professional competence of maritime specialists, which are determined taking into account global changes in the field of education, which involve the training of a specialist who is able to think creatively, independently solve problem situations, and also develop throughout life. It is noted that the future specialist in the maritime industry must function effectively in a multicultural society, using his theoretical knowledge in practice.

The scientific views of domestic and foreign scientists on the problem of intercultural communication in the context of language education are analyzed and it is determined that currently there is an objective need in society for specialists with knowledge of a foreign language who use it as a means of communication with representatives of different cultures and peoples, exchanging experience with colleagues from other countries.

The interpretation of the concept of "foreign language professional competence" is provided, which is understood as a set of knowledge about native and foreign cultures, the ability and skills to understand and adequately use intercultural vocabulary in the language, and to correctly apply knowledge about the culture of native speakers in professionally oriented situations at sea.

A workshop is proposed to form professional foreign language competence of students of maritime specialties, with the help of which students will learn to use knowledge of a foreign language in professional situations, to behave correctly in various communicative circumstances. The workshop is implemented within the framework of an integrative approach based on socio-cultural, communicative-activity, cognitive and competence approaches.

It is indicated that as a result of studying the workshop, positive dynamics were observed in the cadets regarding their readiness for intercultural interaction, as well as an increase in the coefficient of development of monologue speech skills using intercultural vocabulary.

Keywords: *foreign language professional competence, maritime industry specialists, practicum.*